

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/471-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref. «REF»

Dato 04.06.2021

Svar - Uttak av steinblokker fra Hasseltangen til utstilling - Raet NP- Grimstad

Raet nasjonalparkstyre har søkt om tillatelse til å ta ut steinblokker fra Olavsvika på Hasseltangen til geologisk utstilling i innfallsporter i/ved nasjonalparken.

Søknaden ble behandlet på styremøtet 28.5.21 og er innvilget.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

Mottakere:

Statsforvalteren i Agder
Grimstad kommune
Agder fylkeskommune
(MOTTAKERLISTE)

Postboks 504	4804	ARENDAL
Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

(KOPITILTABELL)

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/471-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 19.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	23/21	28.05.2021

Uttak av steinblokker fra Hasseltangen til utstilling - Raet NP- Grimstad

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Raet Nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir tillatelse til motorisert ferdsel etter verneforskriften § 9 fjerde ledd c) og dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 til henting av steinblokker på Hasseltangen for bruk i geologisk utstilling på innfallsporter for Raet nasjonalpark.

Det er satt vilkår for tiltaket:

- Motorisert ferdsel ved uthenting skal være på snødektfrossen eller tørr mark. Alternativt skal beskyttende masser eller matter benyttes for å redusere skader på vegetasjon.
- Steinblokkene kan kun benyttes til tiltak på innfallsporter i Raet nasjonalpark og skal ikke (helt eller delvis) utnyttes kommersielt.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksprotokoll i Raet nasjonalparkstyre - 28.05.2021

Vedtak

Forvalters innstilling er enstemmig godkjent med tillegg om at QR koder må innarbeides i utstillingen.

Saksopplysninger

Besøksstrategien fremhever betydningen av å få frem de geologiske verdiene i Raet nasjonalpark.

Forvalter har i samarbeid med Sørlandets geologiforening v/Harald breivik og Ivar J Janssen utarbeidet en plan for en geologisk utstilling på Spornes og eventuelt på Hasseltangen. Konseptet består av flere steinblokker med rullestein montert oppå. Rullesteinene er i en viss grad fremmede bergarter i regionen, mens blokkene skal representere de lokale bergartene. Til dette er amfibolitt, kvartsitt og fjæregrenitt valgt ut. Det hadde gitt utstillingen en ekstra verdi dersom man kan bruke de allerede uthugde blokkene fra Hasseltangen til utstillingen.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.*

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

I sone A er formålet å ta vare på fuglelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser, jf. kart.

I sone B er formålet å ta vare på sårbare naturtyper og arter, jf. kart.

I sone C er formålet å ta vare på områder med særskilt vitenskapelig betydning som referanseområder i sjø, jf. kart.

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder (...), fjerning av rullestein, større stein og blokker (..) o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 11. Generell dispensasjonsbestemmelse

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 gir en dispensasjonsmulighet fra verneforskrift.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

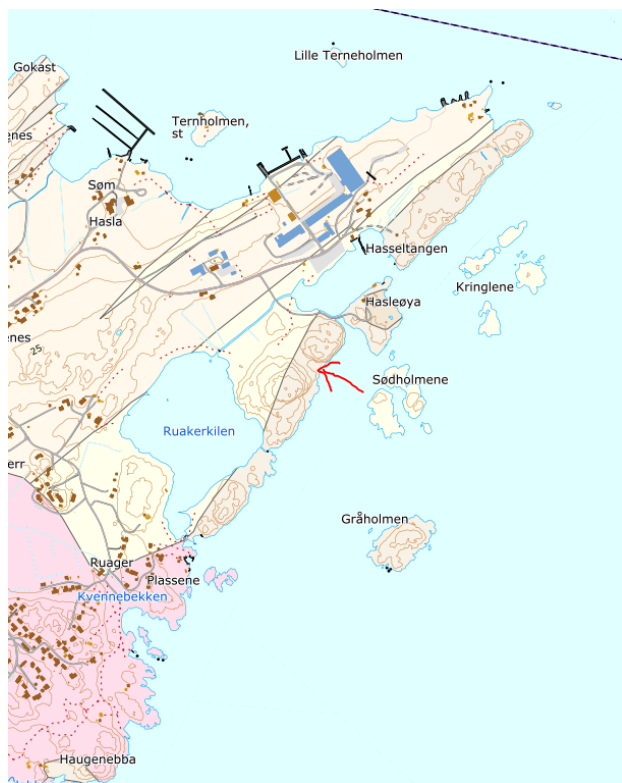
(...)

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurdering

Tiltaket er gitt et konkret forbud i verneforskriften. Tiltaket krever dermed en vurdering for en særskilt dispensasjon gjennom naturmangfoldloven § 48. En slik dispensasjon kan gis dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene.

Formålet med vernet er å ta vare på blant annet geologiske verdier og landskapet, med vekt på kvartærgeologiske verdier og formasjoner. Steinblokkene er rester av et gammelt dagbrudd med mørk amfibolitt med granater, og er av tilsvarende bergart som Fevik Stein (Arnold) har donert til nasjonalparken i form av en sitteheller i steingjerdet ved Haslebukta og en sittebenk på odden langs kanalen til Haslebukta. Disse er opprinnelig fra dette steinbruddet.

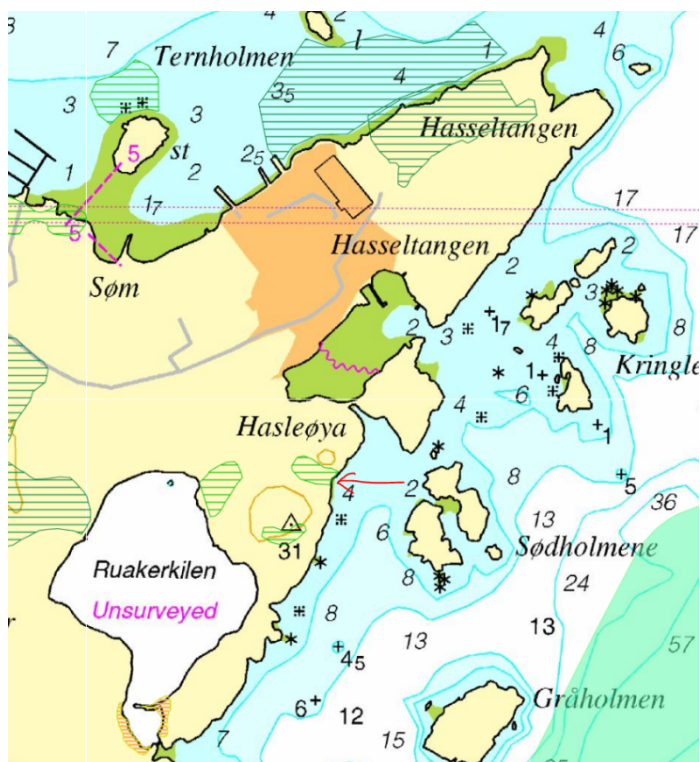

NGUs bergartskart over området.

Det er forvalters vurdering at tiltaket ikke strider mot verneformålet ettersom stenblokkene er menneskeskapte fremmedelementer som ligger igjen etter et gammelt dagbrudd. De har ingen naturlig tilstedeværelse i edellauveikeskogen i området, og oppleves som fremmede. En geologisk utstilling vil derimot bidra til å øke interessen og kunnskapen om geologi, noe som vil være positivt for verneverdiene.

Området har en naturtype med edellauvskog, og området vil fremstå som mindre påvirket ved å fjerne blokkene. Den største trusselen er skade på lauvskogen ved uthenting, derfor vil vi fortrinnsvis hente de fra sjøsiden med lekter. Lillesand skjærgårdstjeneste har sett på oppdraget sammen med Arild Pfaff, og mener det er realiserbart. Alternativet er å kjøre på tørr/frossen/snødekt mark gjennom den lysåpne eikeskogen mot bilveien til Hasleøya. Stien er flislagt, men noe bløt i partier.

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt, da området er godt kartlagt og tiltaket er befart i felt av blant annet Arild Pfaff fra SNO. Det er ingen fare for skade ved å frakte med lekter utover overfladiske slepemerker i vegetasjonen.

Henting med lekter er foretrukket metode.

Alternativet er å trekke ut med maskinkraft til veien gjennom edellauvskogen. Lauvskogen (eik m.m) er tynnet i regi av Grimstad kommune og SNO, og det er mulig å kjøre med et lite kjøretøy uten å skade trærne.

Ettersom kunnskapsgrunnlaget (nml § 8) er godt, er føre-var-prinsippet (nml § 9) tillegges lite vekt i vurderingen. Økosystembelastning og samlet belastning (nml § 10) anses som svært liten da dette kun forekommer som en enkelt hendelse og det ellers er forbudt å fjerne steinmasser fra verneområdet. Forvalter mener at de to foreslåtte metodene anses som innenfor forsvarlig drift (nml § 12), og vil forutsette en tillatelse til motorisert ferdsel dersom det ikke lar seg gjennomføre med lekter. En tillatelse til motorisert ferdsel kan innvilges gjennom verneforskriften § 9 fjerde ledd c). Alle skader må rettes opp for tiltakshavers kostnad, i dette tilfellet nasjonalparkstyret (nml § 11).

Konklusjon

Forvalter anbefaler at tiltaket dispensasjon etter nml § 48 og tillatelse til motorisert ferdsel etter verneforskriften § 9 fjerde ledd c) med vilkår.